

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha, soudkyně JUDr. Jitky Hroudové a soudce Mgr. Marka Zimy v právní věci

žalobce	Š. R.
	bytem X
	zastoupený K. D., zmocněnkyní
	bytem X
proti	
žalovanému	Ministerstvu spravedlnosti
	se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí Ministerstva spravedlnosti ze dne 13. 2. 2024, č. j. MSP-158/2024-OSV-OSV/2,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva spravedlnosti ze dne 13. 2. 2024, č. j. MSP-158/2024-OSV-OSV/2, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce K. D., zmocněnkyně.

Odůvodnění

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou, podanou u Městského soudu v Praze, domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí Ministerstva spravedlnosti ze dne 13. 2. 2024, č. j. MSP-158/2024-OSV-OSV/2,

kterým ministerstvo zamítlo žalobcovu odvolání a potvrdilo rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 1. 2. 2024, č. j. 53 Si 38/2024 - 5, jímž obvodní soud odmítl žalobcovu žádost o poskytnutí informací ze dne 25. 1. 2024.

2. Touto žádostí podanou podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále také „InfZ“), se žalobce domáhal po obvodním soudu poskytnutí „*celé nebo anonymizované kopie rozsudku vydaného dne 2.11.2023 v trestní věci evidované u Obvodního soudu pro Prahu 3 pod spisovou značkou 14 T 119/2022*“ (rozsudek se týká trestního stíhání JUDr. D. F.).
3. Žalobce požadoval, aby městský soud zrušil napadená rozhodnutí a zároveň přikázal obvodnímu soudu, aby žalobci požadovaný rozsudek poskytl.

Žalobní body

4. Žalobce má za to, že aplikace ustanovení § 11 odst. 4 písm. a) InfZ byla nesprávná, mělo být aplikováno ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) InfZ. Poukázal na to, že Ústavní soud nálezem ze dne 30. 3. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 2/10, zrušil v ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) InfZ část „*pravomocných*“ před slovem „*rozsudků*“. Důvodem byl zásah do základního práva jednotlivce na informace podle čl. 17 Listiny. Ústavní soud tak umožnil v každém individuálním případě samostatně posuzovat, zda se informace o nepravomocném či pravomocném rozsudku poskytne. Žalobce se domnívá, že žalované subjekty dostatečně nevysvětlily neaplikování § 11 odst. 4 b) InfZ. Pokud by povinné subjekty v každém případě - podobně jako v tomto řízení o žádost o informace - postupovaly tak, že by nepravomocné rozsudky neposkytly s odkazem na § 11 odst. 4 písm. a), nedává rozhodnutí Ústavního soudu smysl, pokud se jím upravené ustanovení podle písm. b) ani nepoužije jinde než u pravomocných rozhodnutích za předpokladu pokračování řízení z důvodu řádných opravných prostředků.
5. I pravomocné rozsudky mohou být změněny pomocí mimořádných opravných prostředků a následným rozhodnutím Nejvyššího soudu, případně Ústavního soudu, který může věc vrátit znovu k nižším soudním instancím. Pokud by bylo nutné použít písm. a), jelikož na základě rozhodnutí odvolacího soudu může dojít k dalšímu dokazování, a že by poskytnutí rozsudku mohlo tím pádem ohrozit objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení a ovlivnit další dokazování, nedávalo by smysl, z jakého důvodu Ústavní soud v nálezu Pl. ÚS 2/10 rozšířil výjimku na poskytování činnosti soudů na všechny rozsudky, tedy pravomocné i nepravomocné, neboť k dalšímu rozhodování ve věci může na základě podaných opravných prostředků dojít kdykoli.
6. Povinný subjekt i žalovaný se shodli, že bylo správné odmítnout žádost o poskytnutí rozsudku i s ohledem na presumpci neviny, protože je v něm obsaženo původní rozhodnutí o vině a trestu obžalovaného, tedy že zveřejněním nepravomocného rozsudku by došlo k porušení zásady presumpce neviny, protože nelze vyloučit, že bude odvolacím soudem ve věci nově rozhodnuto jinak. Podle čl. 96 odst. 2 *in fine* Ústavy se rozsudek vyhláší vždy veřejně. Stejně tak tomu bylo i dne 2. 11. 2023, kdy Obvodní soud pro Prahu 3 vyhlásil předmětný rozsudek. Je nutné podotknout, že přítomna byla i média a výroky rozsudku jsou již veřejnosti známy.
7. Pokud se žalovaní domnívají, že se mělo omezit právo na informace kvůli zmíněné presumpci neviny, nedává pak smysl samotné vyhlášení rozsudku veřejně a povolení přítomnosti médií. Žalobce vnímá, že je rozsudek nepravomocný a že je možné ho změnit

v nadcházejícím odvolacím řízení, stejně tak i za využití mimořádných opravných prostředků. Pokud bychom souhlasili s aplikací ustanovení § 11 odst. 4 písm. a), tak stejný názor je ostatně vyjádřen i v komentáři k InfZ: „*Výslovně je zde zmíněna ochrana práva na spravedlivý proces. Ustanovení zároveň nemá dopadat na případy, kde takové riziko nebrotí, např. jde-li o informaci veřejně známou.*“ Z uvedeného je podle žalobce zřejmé, že tento argument nemůže obstát.

8. Ministerstvo spravedlnosti souhlasilo s rozhodnutím Obvodního soudu pro Prahu 3 také v rámci provedení testu proporcionality. Žalobce se ale domnívá, že test nebyl proveden správně ve druhém kroku, tedy v testu potřebnosti. Obvodní soud pro Prahu 3 uvedl, že naléhavé společenské potřeby nelze dosáhnout jiným, šetrnějším způsobem než omezením práva na informace, což odvolací orgán potvrdil. Žalobce v žádosti o poskytnutí informace uvedl, že požaduje zaslání anonymizované kopie rozsudku. Právě tato anonymizace je nicméně šetrnější způsob, kterým může být zabezpečeno jak právo na informace, tak ochrana obětí, případně i obžalovaného. Stejným způsobem postupovalo i Obvodní státní zastupitelství pro Prahu 3, které žalobci poskytlo obžalobu v anonymizované podobě tak, aby nebylo možné jakkoli identifikovat oběti, případně aby se žádným způsobem nepoškodila jejich osobnostní práva, nenarušilo vedení dalšího nerušeného života, neposkytly informace obsahující intimní detaily o obětech, jejich sexuálním životě nebo dopadů na jejich psychiku.
9. Není možné automaticky upřednostnit jiná práva před poskytnutím informací v případě, že je možné toto právo omezit mírnějším prostředkem, než jaký zvolili povinný subjekt a žalovaný, když zcela vyloučili poskytnutí informací v jakékoli podobě. V této souvislosti je možné ještě odkázat na výše citovaný nálezk Ústavního soudu, který zmiňuje i potřebnost veřejné kontroly s cílem sledovat konání spravedlnosti. Právě proto ale žalobce považuje vyšší společenskou potřebu sledovat činnost soudu, veřejně diskutovat rozhodnutí a případně jej použít i pro předvídatelnost soudních rozhodnutí zvláště v době, kdy se ve veřejném prostoru i mezi legislativci tolik řeší otázka ukládání trestů za trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti.

Vyjádření žalovaného k obsahu podané žaloby

10. Žalovaný, kterým je podle ustanovení § 69 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), Ministerstvo spravedlnosti jako správní orgán, který ve věci rozhodl v posledním stupni, plně odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž se vypořádal s námitkami, které žalobce učinil součástí svého odvolání. Žalovaný dále uvedl, že při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel ze skutečností patrných ze spisového materiálu povinného subjektu, který mu byl předložen spolu s žalobcovým odvoláním. Na závěr žalovaný navrhl zamítnutí žaloby, neboť dle jeho názoru není důvodná.

Rozhodné skutkové okolnosti, dosavadní průběh řízení a obsah spisového materiálu

11. Ze spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním orgánem, byly zjištěny následující, pro rozhodnutí ve věci samé podstatné skutečnosti:
12. Žalobce podal dne 25. 1. 2024 žádost o poskytnutí informace dle InfZ. V žádosti žádal o zaslání celé nebo anonymizované kopie rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 2. 11. 2023, sp. zn. 14 T 119/2022.

13. Obvodní soud pro Prahu 3 žádost odmítl v rozhodnutí ze dne 1. 2. 2024, č. j. 53 Si 38/2024 - 5 podle § 15 odst. 1 ve spojení s § 11 odst. 4 písm. a) InfZ.
14. Obvodní soud pro Prahu 3 odmítl žádost žalobce s odkazem na ustanovení § 11 odst. 4 písm. a) InfZ, podle kterého platí, že povinný subjekt neposkytne informace o probíhajícím trestním řízení, nebo týkající se trestního řízení, pokud by její poskytnutí ohrozilo či zmařilo účel trestního řízení, zejména zajištění práva na spravedlivý proces. Zároveň soud odkázal na § 8a zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád.
15. Podle povinného subjektu se žalobce domáhal poskytnutí informace z probíhajícího trestního řízení, jelikož trestní věc pod sp. zn. 14 T 119/2022 nebyla dosud pravomocně skončena. Obžalovaný totiž podal odvolání bezprostředně po vyhlášení rozsudku.
16. Obvodní soud pro Prahu 3 upozornil, že se jedná o mediálně velmi sledovanou trestní kauzu, jejíž předmětem je trestný čin znásilnění. Ve věci jsou tři poškozené ženy v postavení oběti zvláště zranitelné podle zák. č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů. Soud proto upozornil, že musí klást důraz na ochranu jejich práv a přistupovat k jejich právům zvláště šetrně.
17. Proti rozhodnutí podal žalobce dne 2. 2. 2024 odvolání k Ministerstvu spravedlnosti. Ministerstvo vydalo žalobou napadené rozhodnutí ze dne 13. 2. 2024, č. j. MSP-158/2024-OSV-OSV/2, ve kterém zamítlo odvolání žalobce.

Posouzení věci soudem

18. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s., jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti. Vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
19. Ve věci samé rozhodl soud bez nařízení jednání, neboť s tímto postupem oba účastníci vyslovili souhlas (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Důvodem pro nařízení jednání nebyla ani potřeba dokazování, neboť veškeré listiny potřebné pro rozhodnutí jsou obsaženy ve správním spisu, jímž se dokazování neprovádí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu – dále též „NSS“ - ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008 - 117, dostupný, stejně jako všechna zde citovaná rozhodnutí tohoto soudu, též online na www.nssoud.cz, a publikovaný pod č. 2383/2011 ve Sbírce NSS).
20. Žalobu podala včas osoba k tomu oprávněná.
21. Žaloba je důvodná.
22. Předmětem sporu je posouzení, zda byla rozhodnutí správních orgánů založena na správné aplikaci ustanovení zákona o svobodném přístupu k informacím a také náležitě odůvodněna.

Příslušná právní úprava

23. Podle § 2 odst. 1 InfZ „Povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce.“
24. Podle § 3 odst. 3 InfZ „Informací se pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakémkoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu

na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního.“

25. Podle § 11 odst. 4 písm. a) InfZ „*Povinné subjekty neposkytnou informace o probíhajícím trestním řízení, nebo týkající se trestního řízení, pokud by její poskytnutí ohrozilo či zmařilo účel trestního řízení, zejména zajištění práva na spravedlivý proces*“
26. Podle § 11 odst. 4 písm. b) InfZ „*Povinné subjekty neposkytnou informace o rozhodovací činnosti soudů, s výjimkou rozsudků,*“
27. Podle § 16 odst. 4 InfZ „*Při soudním přezkumu rozhodnutí o odvolání na základě žaloby podle zvláštního právního předpisu soud přezkoumá, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout.*“

Posouzení žalobních bodů

28. Žalobce má za to, že aplikace § 11 odst. 4 písm. a) InfZ byla nesprávná a měl být aplikován § 11 odst. 4 písm. b) InfZ. Ústavní soud v nálezu ze dne 30. 3. 2010, Pl. ÚS 2/10 zrušil v § 11 odst. 4 písm. b) InfZ část „*pravomocných*“ před slovem „*rozsudků*“. Důvodem byl zásah do základního práva jednotlivce na informace podle čl. 17 Listiny. Ústavní soud tak umožnil v každém individuálním případě samostatně posoudit, zda se informace o nepravomocném či pravomocném rozsudku poskytne. Žalobce se domnívá, že žalované subjekty dostatečně nevysvětlily neaplikování § 11 odst. 4 b) InfZ.
29. Podle § 11 odst. 4 písm. a) InfZ neposkytují povinné subjekty informace o probíhajícím trestním řízení. Pojem trestního řízení je legálně definován zákonem č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), dle jehož § 12 odst. 10 se trestním řízením rozumí „*řízení podle tohoto zákona a zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, trestním stíháním pak úsek řízení od zahájení trestního stíhání až do právní moci rozsudku, případně jiného rozhodnutí orgánu činného v trestním řízení ve věci samé a přípravným řízením úsek řízení podle tohoto zákona od sepsání záznamu o zahájení úkonů trestního řízení nebo provedení neodkladných a neopakovatelných úkonů, které mu bezprostředně předcházejí, a nebyly-li tyto úkony provedeny, od zahájení trestního stíhání do podání obžaloby, návrhu na schválení dohody o vině a trestu, postoupení věci jinému orgánu, zastavení trestního stíhání, nebo do rozhodnutí či vzniku jiné skutečnosti, jež mají účinky zastavení trestního stíhání před podáním obžaloby, anebo do jiného rozhodnutí ukončujícího přípravné řízení, zahrnující objasňování a prověřování skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a vyšetřování*“.
30. Co je třeba rozumět pojmem „*probíhající trestní řízení*“ objasnil NSS v rozsudku ze dne 16. 3. 2010, č. j. 1 As 97/2009 - 119 (č. 2166/2011 ve Sbírce NSS). Z tohoto rozsudku vyplývá, že ustanovení § 11 odst. 4 písm. a) InfZ bude zásadně aplikovatelné ve vztahu k tzv. trestnímu řízení v užším smyslu (tj. trestnímu stíhání konkrétní osoby končícímu právní mocí rozsudku nebo jiného rozhodnutí ve věci samé), s tím, že v souvislosti s informacemi vztahujícími se k dalším fázím trestního řízení (např. k řízení vykonávacímu) bude věcí konkrétního posouzení povinného subjektu v rámci jeho diskreční pravomoci, nakolik by poskytnutím daných informací mohl být zmařen nebo ohrožen účel trestního řízení; pouze v případě, že by tímto poskytnutím mohl být účel trestního řízení zmařen, odepře povinný subjekt informace s odkazem na uvedené ustanovení.

31. Na základě výše uvedeného lze tak uzavřít, že žalovaný správně aplikoval § 11 odst. 4 písm. a) InfZ, když trestní stíhání konkrétní osoby končí právní mocí rozsudku. Žalobce dále odkázal na nálezy ÚS ze dne 30. 3. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 2/10 (publikovaný pod č. 123/2010 ve Sbírce ÚS), ve věci návrhu na zrušení slova „*pravomocných*“ v § 11 odst. 4 písm. b) InfZ, spojeného s ústavní stížností proti rozsudku NSS ze dne 29. 4. 2009, č. j. 8 As 50/2008 - 75.
32. Nálezem Pl. ÚS 2/10 zrušil Ústavní soud v § 11 odst. 4 písm. b) adjektivum „*pravomocných*“. Současně odmítl dosavadní restriktivní judikaturu NSS v oblasti interpretace výluk podle § 11 odst. 4 InfZ. Paušální vyloučení poskytovat na základě informačního zákona nepravomocné rozsudky nesplňovalo podmínku nezbytnosti omezení základního práva a svobody jednotlivce v demokratické společnosti, tedy naléhavé společenské potřeby (čl. 17 odst. 4 Listiny a čl. 10 odst. 2 Úmluvy). Norma obsažená v § 11 odst. 4 písm. b) totiž neumožňovala zkoumat v každém konkrétním případě existenci „*naléhavé společenské potřeby*“ omezení základního práva, tedy nezbytnost omezení základního práva. Naopak, norma znamenala, že vždy (automaticky) budou upřednostněny hodnoty uvedené v čl. 17 odst. 4 Listiny a čl. 10 odst. 2 Úmluvy oproti základnímu právu jednotlivce na svobodu projevu ve formě práva na informace. Norma tedy v každém případě (a priori) základní právo jednotlivce prolamovala (bod 38 nálezu). Ústavní soud nevyloučil, že některé nepravomocné rozsudky nebude možno na základě ochrany jiných základních práv nebo z důvodu ochrany relevantních ústavních hodnot poskytnout. V každé jednotlivé věci (podle okolností konkrétního případu) však bude nutné zkoumat naplnění podmínky nezbytnosti omezení základního práva jednotlivce na informace, tedy i omezení práva na poskytnutí rozsudku nepravomocného (srov. body 33 a 40 cit. nálezu, srov. k tomu též senátní nálezy ze dne 5. 5. 2010, sp. zn. I. ÚS 1885/09, část VII., který vyhověl ústavní stížnosti proti rozsudku NSS ze dne 29. 4. 2009, č. j. 8 As 50/2008 - 75).
33. Doslovný výklad ustanovení § 11 odst. 4 písm. a) InfZ vylučuje poskytnutí jakékoliv informace z probíhajícího trestního řízení. Takovýto doslovný a z kontextu vytržený výklad je však nepřijatelný. V případě takového výkladu by totiž - slovy shora cit. nálezu ÚS - zákon neumožnil vůbec zkoumat pohledem okolností dané věci existenci „*naléhavé společenské potřeby*“ omezení základního práva, tedy nezbytnost omezení základního práva.
34. Bude proto vždy na zvážení povinného subjektu, nakolik je důvod neposkytnutí informace vskutku ospravedlněn „*naléhavou společenskou potřebou*“. Takovou „*naléhavou společenskou potřebou*“ pravidelně bude role státu při zjišťování trestných činů, odhalování, stíhání a odsuzování pachatelů trestných činů, případně ochrana práv a svobod druhých (např. obětí trestného činu). Tyto důvody jsou vedle dalších ustanovení informačního zákona v zákonné rovině zachyceny rovněž v § 8a odst. 1 trestního řádu v platném znění, podle něhož *při poskytování informací o své činnosti veřejnosti orgány činné v trestním řízení dbají na to, aby neohrozily objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení, nezveřejnily o osobách zúčastněných na trestním řízení údaje, které přímo nesouvisí s trestnou činností, a aby neporušily zásadu, že dokud pravomocným odsuzujícím rozsudkem není vina vyslovena, nelze na toho, proti němuž se vede trestní řízení, hledět, jako by byl vinen*. Podle platného znění odst. 2 téhož ustanovení *při poskytování informací podle odstavce 1 orgány činné v trestním řízení zvlášť dbají na ochranu osobních údajů a soukromí osob mladších 18 let*. Nutno podotknout, že podle stávajícího znění je, ve srovnání se zněním § 8a trestního řádu do 31. 3. 2009, ještě patrnější, že dnešní odstavec 1 a 2 se vztahuje nikoliv pouze na poskytování informací sdělovacím prostředkům (odst. 3, dříve odst. 1), ale též na poskytování informací podle jiných zákonů včetně informačního zákona.

35. Nejvyšší správní soud tak např. již judikoval, že v případě poskytnutí požadovaných informací v režimu informačního zákona obviněnému z trestného činu v průběhu přípravného řízení by došlo k tomu, že „*povinný subjekt by byl povinen poskytnout žadateli i informaci o takových skutečnostech, s nimiž v probíhající trestním řízení nebyla z důvodu možného obžehování objasnění a vyšetření věci seznámena ani osoba trestně stíhaná. To by vedlo k naprosto absurdním důsledkům, které by se míjely s posláním práva na informace jako politického práva*“ (viz rozsudek ze dne 14. 9. 2009, č. j. 6 As 18/2009 – 63, viz bod [29]). Poskytování informací v režimu informačního zákona tedy nesmí obcházet omezení vyplývající z podstaty samotného trestního řízení. Na druhou stranu není důvodu neposkytnout informace o nepravomocném trestním rozhodnutí orgánu činného v trestním řízení tam, kde takováto „*naléhavá společenská potřeba*“ shledána nebude.
36. Na povinnosti provést shora uvedené poměřování kolidujících práv nic nemění ani v žalobě připomínané veřejné vyhlášení rozsudků. I zde je třeba zohlednit výklad judikatury, která „*nesdílí názor, že údaje zveřejněné v soudním řízení již nadále vůbec nemohou požívat ochrany jako osobní údaje, a může s nimi proto být libovolně nakládáno. Je totiž třeba vždy bedlivě odlišovat, o jaké údaje se jedná a ke komu se vztahují. Je tak jistě kvalitativně jiná situace u osobních až intimních údajů, týkajících se osoby poškozeného (např. týraného dítěte či znásilněné ženy) a naopak pravomocně odsouzeného pachatele trestného činu. Navíc, citovaným čl. 96 odst. 2 Ústavy stanovená veřejnost vyhlášení rozsudku je něco kvalitativně jiného než další veřejné šíření informací v tomto rozsudku obsažených. Jestliže totiž smyslem a plně legitimním důvodem veřejnosti vyhlášení rozsudků je transparentnost justice a preventivní působení práva, nelze z toho fakticky dovozovat, že by tyto rozsudky měly sloužit současně i třeba jako prostředky ke skandalizaci či dehonestaci dotčených osob (...)* Je třeba od sebe odlišovat nezbytnost transparentnosti soudních rozhodnutí od některých osobních údajů, jejichž publicita by se skutečně mohla nedůvodně a nepřiměřeně dotknout individuální právní sféry dotčených osob“ (podle rozsudku NSS ze dne 25. 3. 2011, č. j. 2 As 21/2011 - 166, odst. 41, shodně též rozsudek NSS ze dne 20. 12. 2018, č. j. 6 As 168/2018 - 25, odst. 25 a 26, nebo ze dne 5. 9. 2023, č. j. 3 As 61/2022 - 56, odst. 30). Smyslem zásady veřejnosti soudních jednání a veřejnosti vyhlášení rozsudku tedy není zveřejňování osobních údajů a informací týkajících se soukromí účastníků řízení, nýbrž umožnění veřejné kontroly soudního řízení, po jehož skončení však osobní údaje sdělované v průběhu veřejného ústního jednání požívají opět plné ochrany. Veřejné vyhlášení rozsudků tak nelze bez dalšího vykládat jako právo kohokoli na zaslání písemného vyhotovení takových rozsudků.
37. Žalovaný tak byl povinen zkoumat nakolik je důvod neposkytnutí informace ospravedlněn „*naléhavou společenskou potřebou*“. Městský soud nepopírá, že se žalovaný o test proporcionality snažil a že k tomu v příslušných částech odůvodnění (viz str. 6 až 7 napadeného rozhodnutí) učinil poměrně fundovanou úvahu. Žalobce však nikdy nežádal informace o obětech. Uvedl, že vzhledem k tomu, že jedná o mediálně velmi sledovanou trestní kauzu, vnímá vyšší potřebu kontroly soudní moci ze strany veřejnosti, samozřejmě s respektem k právům obžalovaného a ochraně poškozených. Žalobce žádal „*celé nebo anonymizované kopie rozsudku vydaného dne 2.11.2023 v trestní věci evidované u Obvodního soudu pro Prahu 3 pod spisovou značkou 14 T 119/2022*“, stejně tak v odvolání zdůrazňoval, že respektuje poskytnutí rozsudku v anonymizované podobě.
38. Jak uvedl Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 30. 3. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 2/10, „*veřejná diskuse o věci řešené nepravomocným rozsudkem může naopak přispět k nezávislému a nestrannému rozhodování, neboť někdy může odhalit existenci nepřipustných vlivů na soudcovské*

rozhodování. To je právě jedním ze smyslů základního práva na informace jako derivátu svobody projevu. Legitimním cílem veřejné diskuse je veřejná kontrolovatelnost konání spravedlnosti, souzení za bílého dne, nikoli v temnu neveřejného soudního řízení. Naopak souzení nedostatečně veřejné je způsobilé snížit autoritu soudní moci, neboť může generovat podezření veřejnosti, že je co skrývat (ve smyslu konání nespravedlnosti). Bez důvěry není řádný výkon veřejné moci v demokratickém státě možný. Prvek důvěry je tak i funkční podmínkou výkonu demokratické veřejné moci, a proto je třeba důvěru v akty veřejné moci chránit; důvěra v soudní rozhodování patří mezi základní mimoprávní atributy právního státu.“

39. Městský soud si je rovněž vědom skutečnosti, že proti shora specifikovanému zájmu veřejnosti zde stojí též zájem na ochranu soukromí a osobních údajů obětí trestného činu. Ochrany osobních údajů či obecně soukromí osob uváděných v rozsudku lze nicméně docílit i v případě poskytnutí rozsudku, a to tak, že se rozsah poskytnuté informace zčásti omezí (§ 12 InfZ), a to právě citlivě provedeným anonymizováním rozsudku ještě před jeho poskytnutím. Uvedený postup předpokládaný právní úpravou lze nepochybně považovat za proporcionální vyvážení ochrany soukromí dotčených účastníků (či jiných osob zmiňovaných v rozsudku) na straně jedné a informováním veřejnosti o skutkových a právních závěrech obvodního soudu v konkrétní věci na straně druhé.
40. Žalovaný však při svém rozhodnutí posuzoval důvody neposkytnutí rozsudku, aniž by byl tento rozsudek součástí správního spisu (byť například v části vyloučené z nahlížení). Není tak možné posoudit odmítnutí poskytnutí informace, pokud obsah této informace není objektivně možné přezkoumat, a tedy posoudit eventuální možnost citlivě provedené anonymizace. Podmínkou přezkoumatelnosti žalovaného rozhodnutí je, že i správní soud má k dispozici kompletní správní spis, tedy včetně právě těch informací, u nichž povinný subjekt uplatnil zákonnou ochranu, neboť bez jejich znalosti sotva bude způsobilý posoudit případné důvody pro neposkytnutí informace (srov. v této souvislosti např. rozsudek NSS ze dne 26. 11. 2013, č. j. 2 As 66/2013 - 25).
41. Soudy postupují podle § 16 odst. 4 InfZ, což znamená, že v případě, že jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti, žalobu zamítnou. Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout. Toto ustanovení se však nepoužije v situaci, kdy je podle názoru soudu žalobou napadené správní rozhodnutí nepřezkoumatelné, nejde-li o případ obstrukčního postupu povinného subjektu (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 7. 11. 2012, č. j. 10 A 9/2012 - 83). O takový případ se v nyní posuzované věci nejedná.
42. S ohledem na výše uvedené dospěl městský soud k závěru, že žalovaný byl povinen si vyžádat kompletní správní spis, včetně rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 3, u nějž povinný subjekt uplatnil zákonnou ochranu, neboť bez jeho znalosti nebyl a není způsobilý posoudit, zda nelze poskytnout žalobci uvedený rozsudek, byť třeba v anonymizované podobě. Pokud tomu tak není, bude na žalovaném, aby své úvahy a závěry dostatečně určitým a srozumitelným způsobem vyjevil v novém rozhodnutí.

Závěr a náklady řízení

43. Jelikož soud shledal žalobní námitky důvodnými, zrušil napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu

řízení. V dalším řízení bude žalovaný vázán právním názorem soudu vysloveným výše (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

44. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žalobci, který byl ve věci plně úspěšný, přiznal právo na jejich náhradu. Žalobcovy náklady sestávají pouze ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč. Žádné jiné náklady žalobce nepožadoval a paušální náhrada účastníkovi zastoupenému zmocněncem v řízení před správním soudem nenáleží (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 As 135/2015 - 79, č. 3344/2016 Sb. NSS). Tuto částku je žalovaný povinen žalobci zaplatit do jednoho měsíce od právní moci toho rozsudku, a to k rukám jeho zmocněnkyně.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 11. července 2024
Bedřich
předseda senátu

Mgr. Marek

